

Interreg VI-A IPA Program Hrvatska–Srbija 2021.-2027. – 1. Poziv na dostavu projektnih prijedloga

Davorka Žagar*

Objavljen je još jedan u nizu poziva na dostavu projektnih prijedloga u okviru programa Europske teritorijalne suradnje – prvi poziv Interreg VI-A IPA Program Hrvatska – Srbija 2021.-2027. Naglasak je na poticanju prekogranične suradnje, s ciljem odgovora na zajedničke izazove s kojima se susreću regije programskog područja: procesi ekonomske tranzicije, klimatske promjene i dugotrajne socioekonomske posljedice pandemije COVID-19. Programsko područje obuhvaća 4 hrvatske županije i 5 okruga na srpskoj strani. Projektno partnerstvo mora se sastojati od najmanje dva partnera, jednog iz Hrvatske, a drugog iz Srbije. Maksimalan broj partnera na projektu može biti 4, ako se radi o malom projektu¹, odnosno 5, ako se radi o standardnom projektu. U prvom pozivu projekti moraju odgovarati jednom od 4 prioriteta područja, odnosno jednom od 5 istaknutih specifičnih ciljeva. Prvim pozivom stavljeno je na raspolaganje nešto više od 17 milijuna eura EU sredstava. Maksimalna stopa sufinanciranja EU sredstvima je 85% ukupnog proračuna projekta. Iznosi bespovratnih sredstava po projektu ovise o tipu projekta (mali ili standardni) i o specifičnom području i kreću se od 200.000,00 do 400.000,00 eura za male te od 400.000,00 do 1,5 ili 2 milijuna eura za standardne projekte. Vodeći partner ima pravo na isplatu predujma, u ime partnerstva, u iznosu od najviše 25% ukupnog troška projekta. Projektni prijedlozi se mogu podnijeti isključivo putem informatičkog sustava Jems do 4. rujna 2023. do 15:00 sati.

1. Uvod

Program je nastavak programa prethodnog programskog razdoblja 2014-2020 i zamišljen je kao instrument koji će poticati suradnju između Hrvatske i Srbije, rješavati zajedničke izazove i ukazivati na mogućnost i potrebu još bolje suradnje u pojedinim područjima u budućnosti. Pomaže javnim tijelima dvaju zemalja da dobiju uvid u najbolje prakse i razvijaju nove vlastite prakse, ali je isto tako otvoren i za druge ključne dionike, služi za jačanje njihovih kapaciteta i primjenu novih znanja i vještina za razvoj novih rješenja od koristi regiji. Cilj strateškog programa je održivi razvoj programskog područja kroz pametne, zelene i društveno inovativne projekte. Programski prioriteti nastavak su programa iz prethodnog programskog razdoblja 2014-2020, uz određene nove elemente i karakteristike koje zahtijeva novi financijski okvir. Njihov pregled dan je u nastavku. **Programsko područje** obuhvaća prekogranično područje između Hrvatske i Srbije.

Programsko područje	
Hrvatska	Srbija
Osječko-baranjska županija	Sjevernobački okrug
Vukovarsko-srijemska županija	Zapadnobački okrug
Brodsko-posavska županija	Južnobački okrug
Požeško-slavonska županija	Srijemski okrug
	Mačvanski okrug

Izvor: Interreg VI-A IPA Program Hrvatska-Srbija 2021.-2027., obrada autorice

* Davorka Žagar, mag. oec. univ. spec. oec., Zagreb.

¹ Small-scale projekti – ulaganja malih razmjera

Kroz prvi poziv dodijelit će se nešto više od 17 milijuna eura EU sredstava, a sredstva su osim standardnim projektima namijenjena i small-scale projektima. Stopa sufinanciranja je maksimalno 85%, a prijavitelji moraju osigurati preostalih 15% sredstava.

Svaki partner mora imati proračun od najmanje 10% ukupnog proračuna projekta.

Minimalni i maksimalni iznos financiranja ovise o specifičnom cilju i kreću se od 200.000,00 do 400.000,00 eura za male te od 400.000,00 eura do 2 milijuna eura za standardne projekte. Indikativno trajanje provedbe projekta je od 12 do 18 mjeseci za male i od 18 do 30 mjeseci za standardne projekte.

2. Prihvatljivi prijavitelji i partneri

Partnerstvo moraju sačinjavati:

- Najmanje 2 projektna partnera iz 2 različite zemlje (Hrvatska i Srbija)
- Maksimalno 5 partnera kod standardnih i 4 kod malih projekata, uključujući vodećeg partnera.

Jedna institucija/organizacija može biti odabrana za financiranje u najviše pet operacija (projekata), od čega u najviše tri operacije kao projektni partner i u najviše dvije operacije kao vodeći partner.

U slučaju kada fakulteti u sastavu sveučilišta nisu zasebne pravne osobe, ovo se ograničenje primjenjuje na svaki fakultet, a ne na sveučilište. U slučaju institucija državne/regionalne/lokalne uprave (npr. ministarstva, županije,

općine, gradovi) ovo se ograničenje primjenjuje na različite organizacijske odjele (jedinice) unutar institucija.

Uvjeti prihvatljivosti projektnih partnera:

- Neprofitna pravna osoba osnovana javnim ili privatnim pravom radi općeg interesa ili radi zadovoljavanja potreba općeg interesa.
- Osnovana prema nacionalnom zakonu u zemlji sudionici (Hrvatska i/ili Srbija).
- Registrirana najmanje 12 mjeseci prije krajnjeg roka za podnošenje prijave.
- Privatni partner (bilo vodeći partner ili projektni partner) mora imati godišnji prihod za dvije posljednje završene financijske godine (kumulativno) u iznosu koji je najmanje jednak iznosu tražene bespovratne pomoći (veličina bespovratne pomoći određenog partnera, a ne ukupnog projekta).

Svi partneri potpisuju partnerski sporazum za pripremu fazu projekta, kao i za fazu provedbe projekta. **Upute za prijavitelje daju detaljan popis prihvatljivih partnera po pojedinom specifičnom cilju.**

3. Prihvatljive aktivnosti

Prihvatljive aktivnosti predstavljaju teme projekata koje treba razviti. U skladu s intervencijskom logikom Programa, provedba navedenih aktivnosti trebala bi dovesti do postizanja pokazatelja Programa i postizanja odgovarajućih specifičnih ciljeva i pokazatelja rezultata. U nastavku su navedene neke od prihvatljivih aktivnosti za pojedini specifični cilj, dok se detaljniji popis može pronaći u Uputama za prijavitelje.

Prioritetna os 1	Suradnjom za pametnije programsko područje
Specifični cilj 1.1	Razvoj i jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta te usvajanje naprednih tehnologija
Prihvatljive aktivnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potpora prekograničnim inovacijama i tehnologiji temeljenoj na pristupu pametne specijalizacije i poboljšanju suradnje između istraživačkih institucija, malih i srednjih poduzeća, javnog sektora i organizacija za potporu poslovanju 2. Podupiranje pilot linija, rana provjera valjanosti proizvoda, certifikacija, napredne proizvodne mogućnosti, uključujući znanstveno-poslovnu suradnju 3. Jačanje i modernizacija usluga poslovne podrške (uključujući Small-scale projekte koji preferiraju rješenja temeljena na prirodi) koje bi mogle pomoći u: treninzima, marketingu, razvoju i/ili implementaciji novih usluga/proizvoda, korištenju ICT-a i novih tehnologija, implementaciji inovativnih rješenja u poslovnoj organizaciji i procesima (blockchain, big data, cloud computing, Internet of Things, napredna proizvodnja, robotika, umjetna inteligencija, kibernetička sigurnost itd.) 4. Ubrzavanje inovacija i prijenosa tehnologije (npr. bio, zeleno i kružno gospodarstvo, poljoprivreda, proizvodnja hrane, pametna proizvodnja (vrijednosni lanac treba uključivati učinkovitost korištenih resursa, kao i odgovornu nabavu), klimatske promjene, bioraznolikost, razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, itd.) kako bi se podržalo uvođenje inovativnih rješenja 5. Pilot akcije usmjerene na prijenos dobrih praksi o trendovima i standardima zelene ekonomije

Prioritetna os 1	Suradnjom za pametnije programsko područje
Prioritetna os 2	Suradnja za zelenije i programsko područje otpornije na klimatske promjene
Specifični cilj 2.2	Promicanje obnovljive energije u skladu s Direktivom o obnovljivoj energiji (EU) 2018/2001, uključujući kriterije održivosti navedene u njoj
Prihvatljive aktivnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj zajedničkih rješenja za povećanje proizvodnje dodatnih kapaciteta za obnovljivu energiju (npr. solarnu, geotermalnu, biomasu, itd.) uključujući infrastrukturu malih razmjera koja preferira rješenja temeljena na prirodi 2. Razvoj i provedba zajedničkih pilot akcija koje poboljšavaju integraciju održivih obnovljivih izvora energije u različitim sektorima (npr. građevinski sektor, industrija, poljoprivreda, šumarstvo itd.) 3. Zajednička rješenja, istraživanja i pilot akcije o OIE (npr. kružna rješenja, uporaba i ponovna uporaba održivih materijala, demo centri/postrojenja) 4. Provedba pilot akcija za testiranje inovativnih i klimatski neutralnih rješenja putem, npr. preuzimanja i iskorištavanja rezultata istraživanja i razvoja za energetske učinkovite obnovu te grijanje i hlađenje zgrada (uključujući zgrade kulturne baštine) 5. Poboljšanje upravljanja potražnjom za energijom i poticanje promjena u ponašanju potrošača za smanjenje potrošnje energije i resursno učinkovito i održivo korištenje energije, programi podrške koji povezuju različite aspekte uštede energije i energetske učinkovitosti, uključujući aktivnosti podizanja svijesti i informiranja o mehanizmima suradnje i shemama financiranja
Specifični cilj 2.4	Promicanje prilagodbe klimatskim promjenama i prevencije rizika od katastrofa, otpornosti, uzimajući u obzir pristupe temeljene na ekosustavima
Prihvatljive aktivnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj i uvođenje zajedničkih planova prilagodbe klimatskim promjenama, prevencije katastrofa i planova prvog odgovora, SECAP-a, kao i rješenja i sustava za praćenje, prevenciju i upravljanje potencijalnim rizicima (npr. poplave, šumski požari, klizišta, suše, potresi, invazivne strane vrste, itd.) 2. Poticanje međusektorske/međudržavne suradnje u prevenciji rizika i upravljanju brzim odgovorom kroz razvoj i provedbu zajedničkih protokola, postupaka, pristupa, mjera i sektorskih procjena rizika i ranjivosti, kao što je uspostava zajedničkih centara za hitne slučajeve, infrastruktura malog opsega koja preferira rješenja temeljena na prirodi, vozila za hitne situacije, oprema, skloništa itd. 3. Jačanje institucionalnih i stručnih kapaciteta i podizanje svijesti za rješavanje pitanja okoliša, klimatskih promjena i smanjenja rizika od katastrofa (npr. radionice, metodologije, protokoli, edukativni materijali, zajednička obuka postrojbi civilne zaštite) 4. Razvoj prekogranične procjene rizika i strategija rizika od katastrofa za prekogranične opasnosti kao što su suše, poplave, klizišta, požari, invazivne strane vrste koje izravno ugrožavaju biološku raznolikost i ekosustave 5. Razmjena znanja i dobrih praksi o mjerama prilagodbe klimatskim promjenama temeljenim na ekosustavima i provedba pilot akcija za zaštitu i obnovu prema otpornim ekosustavima, npr. rijeke i močvare, šume, prekogranična povezanost staništa, agrošumarstvo, bioraznolikost, krajolici, zaštita od klime, modeliranje i predviđanje

Prioritetna os 1	Suradnjom za pametnije programsko područje
Prioritetna os 3.	Suradnja za zdravlje i inkluzivnije programsko područje
Specifični cilj 4.5.	Osiguravanje jednakog pristupa zdravstvenoj skrbi i poticanje otpornosti zdravstvenih sustava, uključujući primarnu zdravstvenu zaštitu, te promicanje prijelaza s institucionalne skrbi na skrb u obitelji i zajednici
Prihvatljive aktivnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj i implementacija ICT rješenja (pilot) akcija za podršku digitalizaciji u zdravstvu i socijalnoj skrbi 2. Poboľšanje pristupa uslugama zdravstvene i socijalne skrbi za ranjive i marginalizirane skupine kao što su djeca (npr. djeca bez roditeljske skrbi), starije osobe, osobe s invaliditetom kroz ulaganja u individualno socijalno stanovanje, opremu, prijevozna sredstva i sl. 3. Poboľšanje dostupnosti i učinkovitosti prekograničnih usluga javne zdravstvene skrbi ulaganjem u telemedicinu, dijagnostiku, mobilne klinike/ambulante i mobilnu imovinu, uključujući infrastrukturu malih razmjera koja preferira rješenja temeljena na prirodi 4. Prijenos znanja kroz razmjenu iskustava, podizanje svijesti, cjeloživotno učenje, programe obrazovanja i osposobljavanja te izgradnju kapaciteta putem online i in situ obuka za poboľšanje vještina u području zdravstvene i socijalne skrbi te poboľšanje pružanja primarne zaštite i skrbi u obitelji i zajednici 5. Razvijanje i provedba zajedničkih aktivnosti/rješenja za promicanje zdravih stilova života, aktivnog i zdravog starenja, prevencije bolesti.
Prioritetna os 4	Suradnja za održiviji i društveno inovativniji turizam i kulturu
Specifični cilj 4.6	Jačanje uloge kulture i održivog turizma u gospodarskom razvoju, socijalnoj uključenosti i društvenim inovacijama
Prihvatljive aktivnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj i provedba zajedničkih (pilot) akcija (uključujući rješenja temeljena na mjestu) za podršku diverzifikaciji i održivosti turizma ulaganjem u manje poznate destinacije i različite oblike turizma (kulturni, ruralni, agro, aktivni, itd.) uključujući infrastrukturu malih razmjera koja preferira rješenja temeljena na prirodi 2. Razvoj i implementacija inovativnih rješenja i stvaranje pametnih destinacija (npr. kroz digitalizaciju i kreativne industrije), te novih usluga i proizvoda za specifične ciljne tržišne segmente kao što su starije osobe, mladi ljudi ili osobe s invaliditetom, uključujući infrastrukturu malih razmjera koja preferira rješenja temeljena na prirodi 3. Razvoj i provedba mjera za zaštitu, razvoj i promicanje održive kulturne baštine i kulturnih usluga, krajobrazne baštine, javnih turističkih dobara i turističkih usluga uključujući ulaganja u fizičku regeneraciju i sigurnost javnih prostora (uključujući infrastrukturu malog opsega koja preferira rješenja temeljena na prirodi), u sklopu njihovog uključivanja u turistički i/ili kulturni tok 4. Podrška društvenim inovacijama i uključivanju u turizam i kulturu - razvoj postojećih i/ili novih turističkih i kulturnih poduzeća za potporu otvaranju radnih mjesta, uključujući usavršavanje i prekvalificiranje ranjivih skupina (npr. unapređenje digitalnih vještina) 5. Zaštita, razvoj i promicanje prirodne baštine i eko-turizma uključujući područja Natura 2000 (uključujući kampanje za uklanjanje invazivnih vrsta u programskom području i integraciju zelene infrastrukture kao sredstva za zaustavljanje gubitka bioraznolikosti i podržavanje usluga višestrukih ekosustava)

Izvor: Upute za prijavitelje, obrada autorice

Projektne prijedlog mora biti usmjeren najmanje jednom specifičnom cilju. Poveznica na specifični cilj mora biti jasno opisana u sažetku prijavnog obrasca.

Svi projekti moraju zadovoljiti aspekte prekogranične suradnje.

4. Pravila prihvatljivosti troškova

Prihvatljive kategorije troška za sve prioritetne osi su:

1. Troškovi osoblja
2. Uredski i administrativni troškovi
3. Troškovi putovanja i smještaja
4. Vanjski stručnjaci i usluge
5. Troškovi opreme
6. Infrastrukturni troškovi i radovi.

Projekti koji će biti odabrani za financiranje imaju pravo na paušalni iznos za troškove pripreme i ugovaranja od 5.500,00 EUR. Također, projekti će imati pravo i na paušalni iznos za troškove zatvaranja u iznosu od 2.500,00 EUR. Navedeni iznosi predstavljaju ukupni iznos troška za pripremu i ugovaranje/zatvaranje projekta, dok će vodećem partneru biti isplaćen EU dio (85% tog iznosa) i to nakon potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava/odobrenja završnog izvješća o napretku projekta.

Pojednostavljene troškovne opcije

Korištenje pojednostavljenih troškovnih opcija (Simplified Cost Options) obvezno je prema Programu. Projektima su na raspolaganju dvije mogućnosti, koje uključuju različite mogućnosti korištenja stvarnih i fiksnih troškova:

Opcija 1.		Opcija 2.	
Kategorija troškova	Oblik nadoknade troškova	Kategorija troškova	Oblik nadoknade troškova
Troškovi osoblja	do 20 % fiksne stope izravnih troškova (stvarni troškovi)	Troškovi osoblja	Stvarni troškovi
Uredski i administrativni troškovi	do 15 % fiksne stope troškova osoblja	Svi ostali troškovi	do 40 % fiksne stope troškova osoblja za sve ostale troškove
Troškovi putovanja i smještaja	do 15 % fiksne stope troškova osoblja		
Vanjski stručnjaci i usluge	Stvarni troškovi		
Troškovi opreme	Stvarni troškovi		
Infrastrukturni troškovi i radovi	Stvarni troškovi		

Izvor: Upute za prijavitelje, obrada autorice

Svaki projektne partner može odabrati drugačiju opciju, ali odabranu opciju ne može mijenjati tijekom provedbe projekta.

5. Doprinos pokazateljima Programa

Sustav pokazatelja Programa postavljen je u izravnoj vezi sa strateškim okvirom Programa i njegovom intervencij-

skom logikom. Temelji se na temeljitoj analizi teritorijalnih izazova i potreba i formuliran je nakon snažnog uključivanja dionika Programa.

Za svaku prioritetnu os i specifični cilj definiran je skup pokazatelja:

- Pokazatelji učinka – mjerenje specifičnih rezultata intervencija
- Pokazatelji rezultata – mjerenje učinaka podržanih intervencija, s posebnim osvrtom na krajnje korisnike, ciljnu populaciju ili korisnike infrastrukture.

Pokazatelji učinka mjere rezultate, prikupljajući podatke koji dokazuju promjene na razini krajnjih korisnika. Nadalje, pokazatelji rezultata usko su povezani s rezultatima ili učinkom aktivnosti i rezultata. Pokazatelji rezultata izravno su povezani s aktivnostima i mogu pružiti izravne dokaze koji se mogu izravno pripisati provedenim projektnim aktivnostima.

Upute za prijavitelje daju detaljan pregled pokazatelja učinka i rezultata po svakom pojedinom specifičnom cilju. Važno je napomenuti kako je prijavitelj obvezan primi-

jeniti obvezne pokazatelje učinka za specifični cilj kojem projektni prijedlog doprinosi, a iz odabranog specifičnog cilja proizlazi i obveza primjene određenih obveznih pokazatelja rezultata. Svi projekti moraju zadovoljiti aspekte prekogranične suradnje: zajednička priprema, zajednička provedba, zajedničko osoblje i zajedničko financiranje.

6. Korisne informacije

Prijavitelji mogu svoje projektne prijedloge predati do 4. rujna 2023. do 15:00 sati i to isključivo putem informatičkog sustava Jems. Sve informacije i relevantna dokumentacija dostupne su na stranici Programa: www.interreg-croatia-serbia.eu.

Informacije o informativnim aktivnostima koje će se održati u Hrvatskoj i Srbiji mogu se pronaći na stranici Programa, a eventualna pitanja/pojašnjenja vezana uz prvi Poziv mogu se zatražiti zaključno s 25. kolovozom 2023. godine. Odabir projekata koji su prihvatljivi za financiranje trebao bi biti zaključen u prvom kvartalu 2024. godine, nakon čega će uslijediti potpisivanje ugovora s uspješnim prijaviteljima i početak provedbe projektnih aktivnosti.

SVEUČILIŠNA
TISKARA

Trg Republike Hrvatske 14
10000 Zagreb, Hrvatska
T: 385(01) 45 64 430, 45 64 428
F: 385(01) 45 64 427
E: info@sveucilisnatiskara.hr
www.sveucilisnatiskara.hr